

Fietstocht

door het “ Verboden Gebied ”
over rustige wegen of fietspaden
lengte 27 kilometer

Toelichting Fietsroute.

De route is gebaseerd op het boek “Verboden gebied”.

De route loopt rond, hierdoor kan men op vele plaatsen starten.
De route is linksom beschreven en gemarkeerd.

RD Recht Door

LA Links Af

RA Rechts Af .

De markering is zoveel mogelijk rechts van de route aangebracht.
Op enkele plaatsen aan de linkerzijde, of aan de overzijde van een kruising.
Soms ook op de paaltjes van het wandelroute netwerk.

NS station in Vierlingsbeek, Vrijthof in het centrum van Vierlingsbeek.
B&B de Buitenboel in Holthees, Centrum van Maashees, Centrum van Groeningen.

Fietsreparatie:

Ger Maurix Vierlingsbeekseweg 7, 5825 AS Overloon.

Tel. : 0478 641 270

Fietswinkel Monseigneur Geurtsstraat 52, 5823 AE Maashees. Tel. : 0478 636 507

Koffie en pauze plaatsen, ruim aanwezig.

Er is ook een GPS versie van de route, te vinden op:

<http://gpstracks.nl/>

Ga naar: Fietsroutes- Nederland- Noord Brabant

Selecteer route 143 dat is: Fietstocht door Het Verboden Gebied.

Ga naar “Download route”

Toertocht voor fiets door “Het Verboden Gebied”.

Start bij Herberg Thijssen in westelijke richting via de Spoorstraat.

Synagoge

Koningskerkje

Huis ter Maas.

T. Boerderij

Vorbij Herberg Thijssen ziet u, links, de vroegere Synagoge met zijn mooie klokgevel. Met het bouwjaar van het pand in de muurankers: 1756. Enkele huizen verder staat het Koningskerkje, oorspronkelijk een protestants kerkje gebouwd in 1843. Sinds 1997 in gebruik als trouwlocatie en voor culturele evenementen. Daarnaast, Huis ter Maas, de vroegere Protestantse Pastorie verbouwd in 1811. En weer 200 m. verder op huisnummer 29 dit prachtige woonhuis, deel van een vroegere T. Boerderij, zo genoemd naar het boerderij type. Gebouwd in het begin van de 19^e eeuw, het was 80 jaar lang ook de boerderij van 2 op een volgende burgemeesters van de v.m. gemeente Vierlingsbeek

Vlak voor het einde van de weg, scherp LA, opletten, we steken de Spoorstraat over en vervolgen de weg: Soetendaal.

Tot oktober 1944 stond hier dit monumentale station, het ging echter tijdens de slag om Overloon en om kasteel De Hattert verloren. Station met parkeerruimte.

We vervolgen de route met rechts van ons de spoorlijn.

Eens stond hier dit schitterende kasteel “Makken”. Het enige levende restant van dit kasteel is de kastanjeboom uit 1700. Deze staat in de bocht vlak bij de spoorlijn. (zie ook het informatiebord) Het kasteel was al zwaar onderkomen in 1944 maar werd ook tijdens de oorlogshandelingen nog verder beschadigd.

We fietsen nu op de Kapelstraat, richting Holthees.

Links: **Bed & Breakfast de Buitenboel.**
Ook een toeristisch informatiepunt.

Op het einde van de Kapelstraat: RA, Gildestraat.

Gildestraat, voor het spoor, LA, St. Jozeflaan.

Links van de weg het oorlogsmonument.
Opgericht ter nagedachtenis aan de 20 personen die in Holthees op 30 september 1944 omkwamen bij een bombardement.

Direct over de beek LA, Broek.

U bent nu op de grens tussen Brabant en Limburg.
Hier staat rechts van de weg een "nieuwe" grenspaal die een meer dan 800 jaar oude grens markeert. Nu tussen Brabant en Limburg maar, rond 1200, tussen het Land van Cuijk en het Land van Kessel. Zie ook het info bordje.

De straat: Broek verder vervolgen, scherpe bocht naar links volgen.

Aan het einde van de straat RA. Gildestraat.

Na einde bebouwing RA, Genterweg.

Genterweg, tot het bord "Doodlopende straat", hier toch RD

De weg volgen op het einde van de verharding schuin links naar het tussen de bomen verscholen kapelletje "Op de Hei".

Tijdens de evacuatie van de dorpen in het "verboden gebied" waren hier meer dan honderd mensen in de bossen verscholen.
Zij hadden daar verschillende schuilkelders gegraven.
Nu lijkt het dichtbij, maar toen was deze plaats dicht bebost en ver van de bewoonde wereld.

We keren weer terug naar het bord: "Doodlopende straat" en gaan RA richting Maashees (Broekweg).

Verscholen tussen de bomen aan de linkerzijde, nauwelijks nog zichtbaar, staat de oude uitkijktoren van de luchtbescherming. Gebouwd ten tijde van de "Koude oorlog" om de legerleiding te waarschuwen ingeval van overvliegende vijandige vliegtuigen. Zie ook het informatiebordje.

We zijn nu in Maashees, op het einde van de Broekweg RA, Rieterweg.

*Troon bij de vijver.
Weergave van het dagelijkse leven in Maashees.
De vissen verwijzen naar de carnavalsvereniging, De Bliekers.*

Rieterweg volgen, op de kruising RD, De Goeystraat,

Voor de R.K. Kerk staat een monument ter herinnering aan de slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog.

De oude kerk van Maashees werd in Oktober 1944 opgeblazen.

Volg nu verder fietsroute 57

1700 jaar geleden lag hier (ongeveer op de plaats waar nu de Hoge weg is) de Romeinse weg van Maastricht via Blerick en Cuyk naar Nijmegen, de Via Mosae, aangelegd in de 4^e eeuw. Nog eeuwen lang werd de oude Romeinse weg de Heirweg of Heerweg genoemd.

In het bos, links, staat het "kapelletje op de Weerd". Tijdens de oorlog verscholen de inwoners zich hier bij dreigende razzia's. Gedurende de evacuatie, in Oktober 1944, schuilden een deel van de inwoners hier twee weken lang in zelf gegraven holen. Het was erg slecht weer en de mensen leden veel kou en honger.

Bij fietsknooppunt 57, volg dan route 40

*Impressie van een kasteeltje aan de Maas.
Links van het pad zijn, in de bodem, de contouren te zien van een oud kasteeltje "het Oirtje" aan het zogenaamde lijnpad, (t.b.v. de trekschuit) zie ook info bordje.
Het achterliggende bosje heet de "Dokterskuul".
Een door Dokter Anderegg, rond 1900, aangelegd natuurgebiedje, wat hij de naam "Klein Venetië" gaf.*

Na de contouren van kasteel "het Oirtje" fietst u over een brug over de Molenbeek. De beroemde tekenaar Jan de Beijer tekende een bruggetje over de molenbeek in 1740 en noemde het: "het lijnpeerde brugske". Deze tekenaar verbleef in het begin van de 18^e eeuw in de zomer vaak in Vierlingsbeek op kasteel Makken. Hij is bekend als tekenaar van stads- en dorpsgezichten. Zijn tekeningen zijn zeer nauwkeurig en geven een goed beeld van de situatie in die tijd. De tekening van kasteel Makken is ook van zijn hand.

Bij fietsknooppunt 40 volg route 55

Veerhuis "De Staay"

Duitse pontonbrug Mei 1940

In de borstwering van Veerhuis "De Staay" was in 1940 een kazemat verborgen. De Duitse troepen bouwden hier in Mei 1940 een ponton brug. Alle huizen langs de Staayweg, op 1 na, werden eind 1944 door de terug trekkende Duitse troepen in brand gestoken, ook het veerhuis "De Staay".

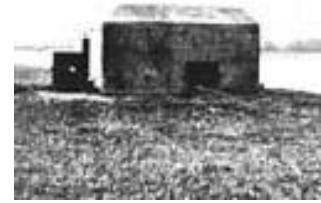
Op 1 na werden alle huizen in dit deel van de Grotestraat op het einde van 1944 eveneens door terug trekkende Duitse troepen in brand gestoken. Zo zag deze straat eruit in 1945 nadat het meeste puin geruimd was. Totaal werden er ruim 60 huizen in brand gestoken en brandden tot de grond af.

Bij fietsknooppunt 55 RA, volg route 38 (gedurende ruim 5 km)

Vorbij de garage ziet u de ingang van het kerkhof. Op het kerkhof staat een gedenksteen voor pastoor Jansen. Deze pastoor van Vierlingsbeek is door de Duitsers doodgeschoten in oktober 1944 tijdens de evacuatie. Zijn lichaam werd pas in 1972 gevonden in een schuttersputje bij de Maas in Maashees.

Langs de Maas volgen we het fietspad over de maaslinie. Hier stond in 1940 om de 200 meter een kazemat. Ze zijn allemaal verdwenen, opgeruimd of in de Maas gestort.

Voor een mooi uitzicht over de Maasheggen vanaf de Groeningse bergjes, stop dan bij **wandelpad knooppunt nr. 57**. Dit is aan het begin van de bergjes. Volg de wandelpadroute 55, na 50 meter staat een bankje en van hieruit kunt u genieten van een mooi uitzicht over de heggen en de weilanden.

Het Maasheggen gebied wordt beschouwd als het oudste cultuur landschap van Nederland. Het is, in deze vorm, ontstaan rond 1300 en is in feite nauwelijks veranderd, behalve dan dat het aantal heggen sterk verminderd is.

Onze fietsroute verder volgen over de Groeningse Bergjes. Een gebied dat al vele eeuwen door de mensen is gebruikt. Midden op de bergjes ziet u links van het pad nog een stukje fundament van een bunker. Het was een onderdeel van de schietbaan die hier ooit was t.b.v. de burgerwacht.

Het Maasheggen gebied bestond al voor het kadaster, daarom kennen veel weilanden een naam die al ontstaan is ver voor 1800, zoals: Heiveld, Den Drogen, Neerveld, Sprieten, Geneng enz.. De weiland namen worden, op enkele plaatsen, weer gegeven op ijzeren borden in de heggen.

Op een verhoging fietst u over de zo genoemde Tetenbergh, een plaats die rijk is aan gevonden stenen voorwerpen uit de prehistorie en resten van Romeinse en middeleeuwse bewoning, zie hekkenbord.

Bij fietsknooppunt 38, volg route 39

Vlak voor de Maasdijk is rechts de schaapsweide van herder Frank.

Met de wereldboomkudde.

Over de dijk staat links de “Belaste hoeve”.

Een boerderij waarvan de geschiedenis terug gaat naar de 15e eeuw

Volgens de overlevering was er in de 15e eeuw een “Freule Aleida” die tijdens haar wekelijkse rijtoer met haar koets van de weg raakte. Boxmeerse “vruchtbaarheidsruiters” schoten haar met hun paarden te hulp en hielpen haar weer op weg. Als dank voor hun hulp belaste de freule één van haar hoeves in Vortum-Mullem (de Belaste Hoeve) met een jaarlijkse erfbelasting: een zeven ellen lange metworst, (± 5 Meter) een wegge en een brood, twee vaten bier en een halve varkenskop. Er was een voorwaarde aan dit recht verbonden, de ruiters zouden haar jaarlijks moeten ophalen. Zo ontstond de jaarlijkse traditie van het Mestworst- rennen, een snelheidswedstrijd met paarden, voor Boxmeerse ruiters in het Vortumse veld.

Vruchtbaarheidsruiters zouden een nog veel oudere traditie kennen. Sommigen menen zelfs dat de traditie nog zou voortkomen uit een oud-Germaans vruchtbaarheidsritueel. In vroegere tijden werden door jonge vrijgezelle ruiters door middel van het rijden door de velden van de Goden gepoogd de vruchtbaarheid voor het komende jaar te verkrijgen. Deze vruchtbaarheidsritten werden gehouden in het vroege voorjaar. Daardoor kreeg de Metworstrennen later affiniteit met het Carnaval.

Minicamping

B&B, dagbesteding en zorgverblijf.

Langs de route ziet u de minicamping "De Brunk" vervolgens "B&B, Ezelgasterij", daarna komt u in Groeningen met, in het centrum een herkenbaar, driehoekig deel "De Schans" een kenmerk van een verdedigingswerk uit de vroege middeleeuwen.

400 meter verder staat het restant van Kasteel "de Voirt", huisnummer 8.

Hierna steekt u de St Jansbeek over, daarna het spoor, links staat boerderij de "Tuuthees" waarvan de naam al voorkwam in 1520. Ook deze boerderij werd eind 1944 (zoals meer boerderijen in deze buurt) tijdens de slag om Overloon verwoest en na de oorlog weer opgebouwd.

Bij fietsknooppunt 39 LA, volg route 54

Zo zag de Langstraat er (ook) uit in Oktober 1944. Door de leemhoudende bodem en de vele regen was de Langstraat en zijn omgeving een onbegaanbaar gebied geworden. Langs deze weg probeerde de Amerikaanse generaal Hasbrouck tijdens de slag om Overloon, de Duitse troepen te omsingelen. Jammer genoeg mislukte dit.

De oorzaak van deze tegenslag was, naast de terrein omstandigheden en de mijnevelden, het Duitse FLAK geschut waarmee op grote afstand, ten minste 13 tanks werden uitgeschakeld. Bij kasteel De Hattert, stonden 2 stukken geschut verdekt opgesteld. Door Engelse bommenwerpers werd het geschut uitgeschakeld.

Rechts van het fietspad staat een bankje, hier recht tegenover(oostwaarts) lag na 500 meter kasteel "Hattert". Het werd onherstelbaar verwoest gelijk met het uitschakelen van het FLAK geschut.

Bij fietsknooppunt 54 LA, volg route 55

Links van het fietspad ziet u de vrij toegankelijke natuurtuin van Vivara. Links van het bord is de ingang, over het bruggetje.

Na het oversteken van de spoorlijn en bij een scherpe bocht naar links, oversteken, pas op, de Spoorstraat volgen richting Vierlingsbeek.

Daar staat in het park, meteen links, de Vrijheidsboom. Geplant op 14 Maart 2015 ter herdenking aan de dag, 70 jaar geleden, dat de inwoners na een vlucht van een half jaar naar hun beschadigde of verwoeste en grotendeels leeg geroofde huizen mochten terug keren.

Achter het dierenparkje ligt, al vanaf 1771, de Joodse begraafplaats, met het graf van Louis de Wijze, overlevende van kamp "Auschwitz" en bekend van TV over zijn levensverhalen en belevenissen in het beruchte strafkamp.

Na het parkje, volg de Spoorstraat tot bij de 2e weg LA, Burggraaf.

Op de kruising RD en na een witte boerderij en een boomgaard met oude hoogstam fruitbomen RA,

Links ligt het bouwterrein, waar in 2013, 3000 jaar oude graven en urnen zijn gevonden van bewoners die daar in de omgeving hebben gewoond.

Ook werden hier een viertal plattegronden van boerderijen gevonden uit de vroege middeleeuwen.

U komt nu op het Vrijthof met voor u de RK Kerk.

Op Maandag 2 Oktober 1944 werd de RK Kerk opgeblazen door de Duitse troepen. Ook de Boerenleenbank werd hierbij verwoest. Links de Kerk voor de verwoesting, rechts de kerk nu.

Tegen de zijmuur van de kerk staat het oorlogsmonument. Een uit bakstenen opgetrokken gedenkmuur met acht kruisen van witte natuursteen. Op de kruisen zijn de namen van twintig oorlogsslachtoffers aangebracht.

Op het einde van het Vrijthof, RA

*We zijn dan weer terug bij Herberg Thijssen,
Ook een toeristisch informatiepunt.*

We hebben u tijdens de fietstocht iets laten zien over wat er gebeurd is in het "Verboden Gebied" tijdens de Tweede Wereldoorlog. Gecombineerd met een stukje van de geschiedenis en de mooie natuur in dit deel van het Land van Cuijk, het vroegere Overambt.

We hopen dat u ervan genoten hebt.

Wilt u meer weten over het "Verboden Gebied". Het boek "Verboden Gebied" is te koop bij het "Museum van Postzegel tot Tank" van Tonnie Ebben in Groeningen en bij Stichting De Oude Schoenendoos.

Voor info of bestellen: info@stichtingdeoudeschoenendoos.nl

Wilt u meer informatie over de fietsroute neem dan contact op met een van de informatiepunten van het RBT Land van Cuijk: Herberg Thijssen en De Buitenboel

Zie voor adressen: www.heerlijkeontmoetingen.nl

Hier is ook meer informatie over de mogelijkheden van het RBT land van Cuijk, o.a. over fietsverhuur en het afspreken met een Groeter voor rondleidingen etc.

Samenstelling: Stichting De Oude Schoenendoos.